

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA TAJNIKE IN PREDSEDNIKE ŠMK PM O IZVEDBI POKLICNE MATURE 2024

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

VSEBINA

Uvod	2
Analiza vprašalnika za ŠMK PM	2
1 Šifra šole	2
2 Stališča ŠMK PM do poklicne mature	3
3 Znanje kandidatov	5
4 Posveti za predsednike in tajnike ŠMK PM	7
5 Priprava in izvedba poklicne mature	9
6 Prilagojen način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	15
POROČILO O IZVEDBI POKLICNE MATURE	19
7 Posredovanje informacij	19
8 Ocena sodelovanja	20
9 Tehnična podpora	24
10 Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov	27
11 Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno	28
12 Predlogi za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje	30
Sklep	33
Priloga 1: Anketni vprašalnik za tajnike in predsednike šolskih maturitetnih komisij za poklicno maturo (ŠMK PM) 2024	37

UVOD

Vprašalnik za ŠMK PM je bil namenjen ugotavljanju stališč ŠMK PM do poklicne mature, odkrivanju težav in nejasnosti za njeno pripravo in izvedbo ter pridobivanju predlogov za njeno izboljšavo. V vprašalnik je bilo vključeno tudi poročilo o poklicni maturi.

Vprašalnik smo septembra 2024 objavili na spletni strani Rica, izpolnjevale pa so ga tiste izobraževalne ustanove, ki so izvajale poklicno maturo 2024 v spomladanskem ali jesenskem izpitnem roku. Anketiranje je potekalo elektronsko do 19. septembra 2024.

Analiza je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številka poglavja označuje sklop iz vprašalnika, analize so prikazane v tabelarični ali grafični obliki, v prilogi je v celoti objavljen tudi vprašalnik.

Komentarji anketiranih so navedeni dobesedno in zaradi avtentičnosti sporočil niso lektorirani.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA PREDSEDNIKE ŠMK PM

1 Šifra šole

Vprašalnik za ŠMK PM je izpolnilo 138 od 144 organizacij (95,8 %), ki so izvajale poklicno maturo 2024 v spomladanskem ali jesenskem izpitnem roku¹ (leta 2023: 97,1 %; leta 2022: 91,3 %; leta 2021: 93,0 %; leta 2020: 90,4 %; leta 2019: 91,5 %; 2018: 94,5 %; leta 2017: 89,7 %; leta 2016: 92,6 %; leta 2015: 85,5 %; leta 2014: 86,9 %).

Število in delež ŠMK PM, ki so izpolnjevale anketo, sta po izobraževalnih programih prikazana v **preglednici 1**.

Preglednica 1: Organizacije z izpolnjeno anketo po izobraževalnih programih

	SSI	PTI	PT
Število šol (poklicna matura 2024)	137	98	33
Število šol (anketa 2024)	132	96	32
Delež šol (anketa 2024)	96,4 %	98,0 %	97,0 %

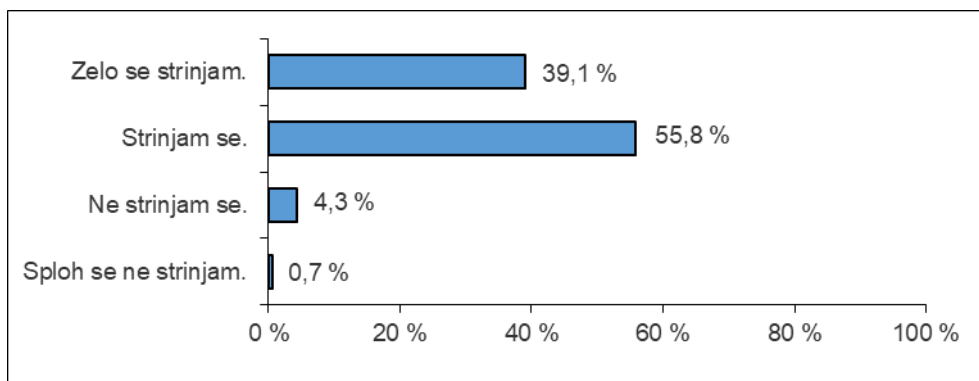
Vključenost organizacij v anketo glede na izobraževalne programe se skoraj ne razlikuje: po deležu jih je bilo največ s programom poklicno-tehniškega izobraževanja (program PTI; 98,0 %), sledita poklicni tečaj (program PT; 97,0 %) in program srednjega strokovnega izobraževanja (program SSI; 96,4 %).

¹ V letih pred 2021 so vprašalnik izpolnjevale tudi ŠMK PM, ki so izvajale poklicno maturo v zimskem izpitnem roku.

2 Stališča ŠMK PM do poklicne mature

Stališča ŠMK PM se kažejo v odgovorih na trditve o poklicni maturi, ki so jih anketirani ocenjevali z izjavami *Zelo se strinjam* / *Strinjam se* / *Ne strinjam se* / *Sploh se ne strinjam*.

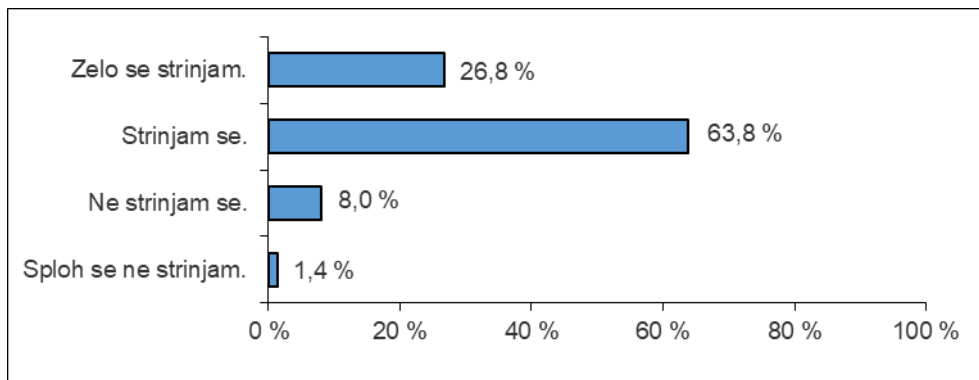
2.1 Poklicna matura pripomore k boljšemu znanju kandidatov ob zaključku izobraževanja za pridobitev srednje strokovne izobrazbe.

Število anketiranih: 138

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 94,9 % (leta 2023: 92,6 %)

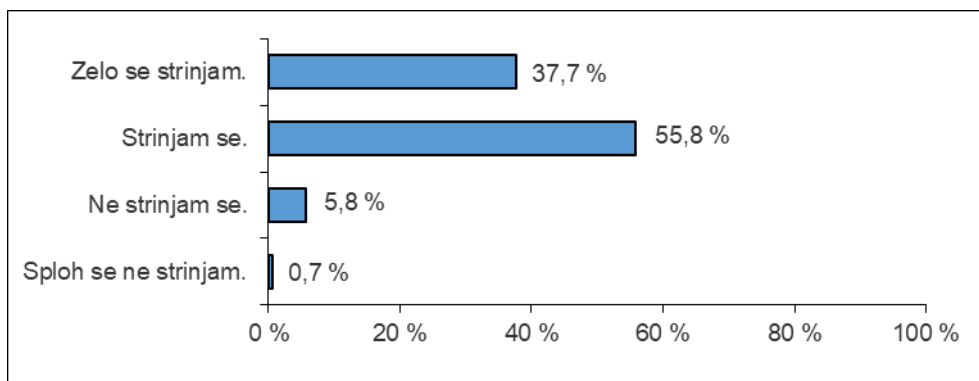
2.2 Poklicna matura pripomore k strokovni usposobljenosti kandidatov za delo na določenem strokovnem področju.

Število anketiranih: 138

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 90,6 % (leta 2023: 88,2 %)

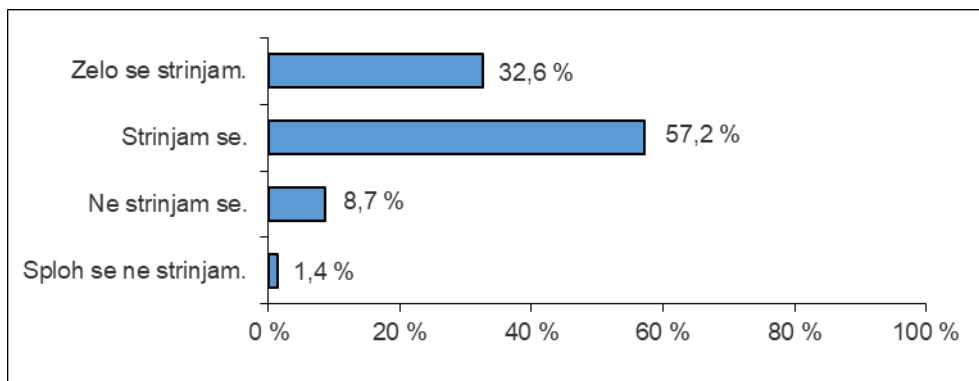
2.3 Poklicna matura pripomore k usposobljenosti kandidatov za nadaljnji študij.

Število anketiranih: 138

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 93,5 % (leta 2023: 91,2 %)

2.4 Med učitelji, ki poučujejo predmete poklicne mature, sta se okrepila sodelovanje in timsko delo.

Število anketiranih: 138

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 89,9 % (leta 2023: 89,7 %)

3 Znanje kandidatov

Zaradi epidemije covida-19 so imeli kandidati v letih 2020–2022 prilagojen način šolanja, zato smo takrat ŠMK PM spraševali, kako ocenjujejo znanje svojih kandidatov v primerjavi s prejšnjimi generacijami, ki so se šolale brez prilagoditev. Pouk sedaj že dve leti poteka običajno, brez prilagoditev, vendar smo vprašanje ohranili v anketi, in sicer v nekoliko spremenjeni obliki. Razloga sta bila dva: da ugotovimo, ali v šolah še zaznavajo posledice epidemije covida-19 in kaj ŠMK PM menijo o pridobljenem znanju letošnje generacije (**preglednica 3**).

Preglednica 3: Kako ocenjujete znanje, ki so ga kandidati pridobili v tem šolskem letu v primerjavi s preteklimi leti?

	Število 2024	Odstotek 2024	Odstotek 2023	Odstotek 2022²
Kandidati so pridobili bistveno manj znanja.	1	0,7 %	2,2 %	8,7 %
Kandidati so pridobili nekoliko manj znanja.	12	8,7 %	14,7 %	57,9 %
Kandidati so pridobili enako znanje.	99	71,7 %	66,9 %	29,4 %
Kandidati so pridobili več znanja.	24	17,4 %	14,7 %	1,6 %
Drugo.	2	1,4 %	1,5 %	2,4 %
SKUPAJ	138	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Odgovori ŠMK PM so letos še bolj vzpodbudni kakor lani.

Zmanjšala sta se deleža tistih ŠMK PM, ki so se odločale za odgovora, da so kandidati pridobili bistveno manj znanja (leta 2024: 0,7; leta 2023: 2,2 %) oziroma da so pridobili nekoliko manj znanja (leta 2024: 8,7 %; leta 2023: 14,7 %). Povečala pa sta se deleža tistih ŠMK PM, ki so izbrale odgovora, da so kandidati pridobili enako znanje (leta 2024: 71,7 %; leta 2023: 66,9 %) oziroma da so pridobili več znanja (leta 2024: 17,4 %; leta 2023: 14,7 %). Dve ŠMK PM (1,4 %) sta izbrali »Drugo«. Od teh je ena zapisala, da je šola v tem letu poklicno maturo izvajala prvič in zato ne more podati primerjave, druga pa, da so kandidati pridobili več znanja samo v primerjavi z leti, ki jih je zaznamovala epidemija covida-19.

Anketirani so lahko svojo izbiro tudi pojasnili. To možnost so izkoristili pri štirih izbirah – kandidati so pridobili bistveno manj znanja (1 odgovor), kandidati so pridobili nekoliko manj znanja (3 odgovori), kandidati so pridobili enako znanje (2 odgovora) oziroma kandidati so pridobili več znanja (9 odgovorov). Odgovore z manj znanja so pojasnjevali s posledicami covida-19 in slabšimi maturitetnimi rezultati, odgovore z več znanja pa so utemeljevali z boljšim maturitetnim uspehom, dobro in vedoželjno generacijo, večjo kakovostjo izdelkov pri 4. predmetu, kakovostnim poukom učiteljev (tudi na daljavo), končanjem razmer zaradi covida-19 in poukom, ki je potekal v šoli.

² Kako ocenjujete znanje, ki so ga kandidati zaradi vpliva covida-19 pridobili v tem šolskem letu v primerjavi s preteklimi leti?

Kandidati so pridobili bistveno manj znanja.
<i>Na področju stroke na nivoju primerljivih šol, sklepam glede na rezultate pri 2. izpitni enoti.</i>
Kandidati so pridobili nekoliko manj znanja.
<i>Letošnja generacija maturantov je 1. letnik delala skoraj v celoti od doma, kar se je poznalo pri nadaljnjem delu v šoli.</i>
<i>Ocene kandidatov so bile nižje kot v prejšnjih letih. Več je tudi neuspešnih.</i>
<i>Pri tej generaciji je izrazit vpliv covida-19.</i>
Kandidati so pridobili enako znanje.
<i>Glede usvajanja znanja je veliko odvisno od kandidatov samih. Med njimi se najdejo tudi takšni, ki preučijo še dodatno literaturo in zagotovo ti pridobijo dodatno znanje. V veliki meri pa pridobijo enako znanje.</i>
<i>Rezultati poklicne mature.</i>
Kandidati so pridobili več znanja.
<i>Boljši uspeh na poklicni maturi.</i>
<i>Dijaki so se zelo dobro pripravili na predmet Frizerstvo in druge predmete, kar so tudi dokazali na poklicni maturi.</i>
<i>Letošnja generacija je zelo dobro nadomestila izgubo šolanja na daljavo. Poznalo se je dobro delo učiteljev v času dela na daljavo. Predvsem v stroki, ko so profesorji snemali laboratorijske vaje in svojo razlago. Dijaki so po prihodu v šolo imeli podlago, ki so jo lahko nadgradili. Tudi generacija je bila dobra in predvsem vedoželjna.</i>
<i>Ob koncu covid ukrepov so razmere za delo boljše.</i>
<i>Ocene na vseh predmetih so višje, struktura notranjega in zunanjega dela ocen je realna. Pri izdelkih je viden skok kakovosti.</i>
<i>Sprememba glede na čas korone, ni bilo več zmanjšane obsega snovi.</i>
<i>Še boljša izbira predavateljev.</i>
<i>Vsako novo šolsko leto prinaša več izkušenj pri pripravi dijakov na maturitetne naloge in poklicno maturo, saj še ne izvajamo dolgo tega programa.</i>
<i>Znanje, ki so ga kandidati pridobili v šolskem letu 2023/24, je na splošno izboljšano v primerjavi s preteklimi leti, saj so šole ponovno vzpostavile stabilnost in se osredotočile na odpravljanje vrzeli v znanju. Napredek je viden tako na področju temeljnih veščin kot tudi v pridobivanju novih kompetenc, kar je pomembno za dolgoročni uspeh učencev.</i>

Zaključimo lahko dvoje, da se v znanju kandidatov še čutijo posledice epidemije covida-19, vendar te upadajo, in pa, da ustaljen pouk v šoli pripomore k boljšim dosežkom na maturi.

4 Posveti za predsednike in tajnike ŠMK PM

Posvete o poklicni maturi vsako leto organizirata Državna komisija za poklicno maturo in Državni izpitni center. Udeležencem se običajno predstavijo: logistika izvedbe poklicne mature, struktura izpitov za 2. in 4. predmete z njihovimi statističnimi podatki, normativne podlage za poklicno maturo, več časa pa je namenjenega tudi vprašanjem udeležencev.

V zadnjem času je Ric prejel nekaj pobud o tem, da naj se spremeni oblika posvetov – sedanja tri srečanja v živo (Ljubljana, Maribor, Postojna) naj se združijo in potekajo na daljavo, npr. prek MS Teams. Pobude so bile posamične, zato smo hoteli poizvedeti, ali je to želja večine. Poleg tega smo želeli pridobiti tudi predloge za dodatne vsebine, ki bi jih na posvetih lahko predstavili ŠMK PM.

Analiza odgovorov je pokazala, da največ ŠMK PM podpira sedanjo izvedbo posvetov v živo na treh lokacijah (preglednica 4; 60,9 %), precej manj se jih zavzema za en posvet na daljavo, npr. prek MS Teams (26,8 %), še manj za izvedbo posvetov v živo na dveh lokacijah (10,1 %), tri pa so izbrale *Drugo*. Od teh je ena predlagala hibridno obliko (hkrati posvet v živo in na daljavo).

Preglednica 4: V kakšni obliki naj se v prihodnje izvajajo posveti za predsednike in tajnike ŠMK PM?

Oblika prihodnjih posvetov za ŠMK PM	Število	Odstotek
Posvet naj poteka tako kot sedaj – v živo na treh lokacijah (Ljubljana, Maribor, Postojna).	84	60,9 %
Posvet naj poteka v živo na dveh lokacijah (Ljubljana, Maribor).	14	10,1 %
Posvet naj poteka na daljavo (npr. prek MS Teams), izvedba naj bo ena.	37	26,8 %
Drugo.	3	2,2 %
Skupaj	138	100 %

13 anketiranih je predlagalo tudi vsebinske spremembe k posvetom, npr.: več časa naj se nameni razpravi, prikazu primerov iz prakse (tudi manj pogostih), dejanskih problemov in načinov za njihovo reševanje, predstavijo naj se informacije o hrambi (tajne) dokumentacije (katera, koliko časa) in dodatne funkcije v programu za poklicno maturo.

Predlogi za vsebine na posvetih ŠMK PM (13)
<i>Dodatne funkcije programa za poklicno maturo.</i>
<i>Kratko izobraževanje o tem, kaj je trajna dokumentacija in kaj lahko uničimo že isto leto ali po določenem času.</i>
<i>Na daljavo dobimo ravno kakovostne informacije. Je tudi možnost zastavljanja vprašanj in ne vidim razloga, da zapravljamo čas za vožnjo in s tem povezane stroške. Tudi predavatelji bi govorili samo enkrat.</i>
<i>Na posvetih naj se rešujejo konkretne težave, ki jih RIC in ministrstvo prejmeta od šol že prej.</i>
<i>Na posvetu naj se odgovarja na dejanske probleme. Povabi naj se tudi ministrstvo in naj se skupaj z Ricem skuša najti rešitve za določene probleme.</i>

Predlogi za vsebine na posvetih ŠMK PM (13)
<i>Na posvetu naj se podajo le informacije, ki so ključne za organizacijo in pravilno izvedbo poklicne mature, ostali čas pa je bolj smiselno nameniti posvetu v pravem pomenu besede, torej odgovarjanju na konkretna vprašanja predsednikov in tajnikov ŠMK.</i>
<i>Naj bodo prisotni primeri iz prakse (tudi manj pogosti); namreč kaj so doživeli tajniki in/ali predsedniki in kako so zadevo uredili. Če je to možno.</i>
<i>Pomembna je dvosmerna komunikacija in odgovarjanje na vprašanja.</i>
<i>Še več konkretnih primerov in več časa za debato.</i>
<i>Več protivnosti na obljubah.</i>
<i>Vsebine naj bodo res namenjene tajnikom, ne kot to leto, ko je bila tema 2. izpitna enota itd.</i>
<i>Zelo dobro je, da se srečamo v živo, da izmenjamo prakse in izkušnje.</i>
<i>Želeli bi si predavanja o hrambi dokumentacije (katera, koliko časa).</i>

5 Priprava in izvedba poklicne mature

V sklopu vprašanj o pripravi in izvedbi poklicne mature nas je zanimalo, s katerimi težavami so se srečevale organizacije pri izvajanju poklicne mature (**preglednica 5.1**).

Preglednica 5.1: Težave pri izvedbi poklicne mature 2024

Težave pri izvedbi poklicne mature	Število	Odstotek
1. Koledar izvedbe poklicne mature	12	8,7 %
2. Dostava izpitnega gradiva za pisne izpite	1	0,7 %
3. Tehnična priprava izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta	2	1,4 %
4. Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature	11	8,0 %
5. Nadzorni učitelji pri pisnih izpitih	14	10,1 %
6. Organizacija pouka med izvedbo poklicne mature	24	17,4 %
7. Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	9	6,5 %
8. Ocenjevanje maturitetnih izpitov	10	7,2 %

Razlogi za težave pri izvedbi poklicne mature in predlogi za njihovo odpravo so prikazani v nadaljevanju.

1. Koledar izvedbe poklicne mature

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (126)	Brez predlogov (129)
<i>Datum odjave je preveč blizu začetku mature. Na isti dan naj bi bili na spletnih straneh objavljeni že seznam, čeprav do zadnjega ne vemo, kdo bo in kdo ne bo opravljal mature.</i>	<i>Preložiti rok odjave na vsaj pet dni pred začetkom mature tako, kot je bilo pred spremembo.</i>
<i>Istočasno poteka pouk. Sobote niso primerne za izvedbo poklicne mature.</i>	
<i>Jesenski izpitni rok je zelo kratek. Zelo malo dni ostane na voljo za izpeljavo ustnih izpitov, zato se včasih pojavi težava oblikovanja komisije pri ustnih izpitih.</i>	<i>Predlagam, da se izpitni rok podaljša za nekaj dni.</i>
<i>Pisni izpiti čez teden v dopoldanskem času.</i>	<i>Pisni izpiti ob 15.00.</i>
<i>Poteka med poukom.</i>	
<i>Prekratek čas za odjavo od mature.</i>	<i>Ponovno naj se vrne na štiri dni, enako, kot je to bilo do sedaj.</i>
<i>Prekratek rok za odjavo kandidatov. Boljše je bilo štiri dni pred pričetkom poklicne mature.</i>	<i>Predlagamo, da se vrne na štiri dni pred pričetkom poklicne mature.</i>
<i>Prekrivanje računalništva pri poklicni maturi in ruščine pri splošni maturi.</i>	
<i>Premalo terminov za ustne dele izpitov v jesenskem izpitnem roku.</i>	<i>Kakšen dan več.</i>
<i>Težave s prostori zaradi pouka, predvsem spomladanski izpitni rok.</i>	<i>Odločitev, kaj je bolj pomembno, ali zaključek izobraževanja ali pouk.</i>

<i>Vloga za vpogled v izpitno dokumentacijo v spomladanskem izpitnem roku (saj je bil vpogled med vikendom), kar je nemogoče izpeljati.</i>	<i>Prilagodite možen vpogled glede na dneve in datume.</i>
<i>Zaradi premaknjenega roka za pisno odjavo oz. za predložitev dokazil na dva dni, je izvedba vseh potrebnih aktivnosti otežena.</i>	<i>Povrnitev omenjenih rokov na štiri dni pred začetkom poklicne mature.</i>

2. Dostava izpitnega gradiva za pisne izpite

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (137)	Brez predlogov (137)
<i>Kljub pooblastilu pošta Slovenije ni hotela izročiti gradiva tajniku mature.</i>	<i>Predlagamo, da se poštarje resnično opozori, da se gradivo oddaja tajniku ali predsedniku ŠMK PM. Poleg tega je dobro, da če je zapisana ura dostave med 10.00 in 12.00, da pridejo približno v tem časovnem okviru.</i>

3. Tehnična priprava izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (136)	Brez predlogov (136)
<i>Naloge so bile pozno dostavljene za spomladanski izpitni rok, polam je bilo potrebno dodajati rok, datum, šolo – kar je brez pomena, šlo je za frizerstvo.</i>	<i>Pravočasna in dosledna priprava izpitnih pol.</i>
<i>Slabi prevodi strokovne terminologije iz slovenskega v italijanski jezik pri predmetu Predšolska vzgoja.</i>	<i>Vključitev učiteljev, ki poučujejo strokovne predmete, pri prevodih.</i>

4. Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (127)	Brez predlogov (134)
<i>Če poteka pouk, je učilnic premalo.</i>	
<i>Istočasno poteka pouk – prostorska stiska.</i>	
<i>Pomanjkanje učilnic.</i>	
<i>Poteka pouk za ostale letnike.</i>	<i>Dijaki ostalih letnikov naj imajo kakšne zadolžitve ali pouk na daljavo.</i>
<i>Prostorska stiska.</i>	<i>Uskladitev časov pisanja za drugi predmet.</i>
<i>Prostorski izzivi zaradi večjega števila dijakov.</i>	<i>Pisni del 2. izpitne enote naj bi se prav tako izvajal v soboto.</i>
<i>Slušni del za tuji jezik.</i>	
<i>Težko je zagotoviti tišino, ker smo majhna šola.</i>	
<i>Zelo veliko število KPP z različnimi prilagoditvami pri angleščini.</i>	
<i>Zaradi pouka je težko zagotoviti mir na hodnikih.</i>	
<i>Že za pouk imamo težave.</i>	<i>Ustni izpiti naj bodo kot do leta 2008 (do 29. 6.).</i>

5. Nadzorni učitelji pri pisnih izpitih

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (125)	Brez predlogov (131)
	<i>Predlagamo, da je pri malem številu kandidatov prisoten le en nadzorni učitelj (ne samo za KPP).</i>
<i>Istočasno poteka pouk – zasedenost učiteljev.</i>	
<i>Na jesenskem izpitnem roku sta pri enem ali dveh kandidatih v izpitnem prostoru dva nadzorna učitelja.</i>	<i>Predlagam, da je podobno kot pri KPP – v izpitnem prostoru en nadzorni učitelj pri majhnem številu kandidatov.</i>
<i>Odsotnosti.</i>	
<i>Pomanjkanje učiteljev.</i>	
<i>Pomanjkanje učiteljev.</i>	
<i>Premalo učiteljev za nadzor poklicne mature in opravljanje šolske dejavnosti istočasno.</i>	
<i>Težko zagotoviti dovolj nadzornih zaradi pouka in mature istočasno.</i>	
<i>V primerih, ko pisni izpit opravlja en ali dva kandidata, se zdi zelo nesmiselno, da sta dva nadzorna učitelja.</i>	<i>Predlagam, da se v primerih, ko izpit piše en ali dva kandidata, dovoli, da nadzoruje izpit en nadzorni učitelj.</i>
<i>Veliko število nadzornih učiteljev, ker je vedno več KPP.</i>	
<i>Veliko število potrebnih učiteljev, bolniške odsotnosti.</i>	<i>Naj se spet omogoči možnost enega nadzornega učitelja.</i>
<i>V PTI-programih smo imeli pri 2. predmetu malo dijakov (tri), nadzorna učitelja pa sta morala biti dva.</i>	<i>V pravilniku opredelite, za koliko kandidatov v izpitnem prostoru zadostuje en nadzorni učitelj. To je zaenkrat opredeljeno samo za dijake s posebnimi potrebami.</i>
<i>Vsi učitelji delajo prek AH in v dopoldanskem času ne morajo biti prisotni pri nas.</i>	<i>Nadzorni učitelji, ki mogoče ne izpolnjujejo vseh pogojev učiteljev.</i>
<i>Zaradi velikega števila posebnih potreb smo imeli težave pri zagotavljanju zadostnega števila učiteljev in učilnic, sploh v času, ko je na šoli potekal pouk.</i>	<i>En nadzorni učitelj v razredu tudi pri kandidatih, ki nimajo posebnih potreb in eden do dva zunanja nadzorna na hodniku.</i>

6. Organizacija pouka med izvedbo poklicne mature

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (116)	Brez predlogov (129)
<i>Izvedba ustnih izpitov poklicne mature za 220 kandidatov v štirih IP v tako kratkem času in hkrati izvedba pouka za nižje letnike (na voljo pa so isti učitelji, ki jih ne moremo obremeniti dopoldne in popoldne) je logistično gledano zelo zahtevna.</i>	<i>Daljši čas obdobja ustnih izpitov.</i>
<i>Ja, to je težava.</i>	<i>Pisni izpiti ob 15.00.</i>
<i>Ker smo majhna šola, matura pobere veliko učiteljev in je posledično izziv organizirati pouk.</i>	

<i>Manjkajoči učitelji, skoraj celotni učiteljski zbor je na maturi.</i>	<i>Naj se spet omogoči možnost enega nadzornega učitelja.</i>
<i>Manjši kolektiv.</i>	
<i>Na šoli hkrati poteka tudi splošna matura.</i>	
<i>Na voljo premalo prostih učilnic.</i>	<i>Ostali letniki naj zaključijo prej s poukom.</i>
<i>Nekateri učitelji so imeli dopoldan maturo, popoldan pa še pouk, obremenjenost.</i>	
<i>Pomanjkanje učilnic in učiteljev.</i>	
<i>Pomanjkanje učiteljev.</i>	
<i>Pomanjkanje učiteljev.</i>	<i>Na maturi so lahko tudi učitelji, ki ne izpolnjujejo pogojev (strokovni izpit), imajo pa dokončan študij.</i>
<i>Pouk in matura povzročita težave z nadzorom, saj sta obe maturi na šoli.</i>	<i>Število nadzornih učiteljev na hodniku naj se zmanjša – v primeru KPP naj bo ena oseba in ne dve osebi na hodniku!</i>
<i>Pouk in ustni izpiti istočasno. Prevelika obremenjenost določenih profesorjev – izpraševalcev.</i>	<i>Zamik pričetka pouka na 12.00 za celotno Slovenijo.</i>
<i>Pouk pomembnejši od mature.</i>	
<i>Premalo učilnic in učiteljev za hkratno izvedbo.</i>	
<i>Prosimo za ideje.</i>	
<i>Prostorska stiska.</i>	
<i>Šola ima vse programe (gimnazijski, SSI, PTI, SPI in NPI), zato je več težav pri organizaciji pouka v času pisnih izpitov.</i>	
<i>Težava pri izvedbi pisnega dela v zimskem roku poklicne mature.</i>	
<i>Veliko število oddelkov in premalo prostora, ni zagotovljeno mirno in tiho okolje za kandidate na maturi.</i>	
<i>Zaradi premajhnega števila učilnic smo imeli pouk popoldan.</i>	<i>Izvedba ustnih izpitov v času pouka.</i>
<i>Zaradi velikega števila potrebnih nadzornih učiteljev je pouk moten oz. ga je včasih skoraj nemogoče izvajati.</i>	<i>Skrajšanje pouka za en teden.</i>

7. Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (129)	Brez predlogov (133)
<i>Zaradi velikega števila posebnih potreb smo imeli težave pri zagotavljanju zadostnega števila učiteljev in učilnic, sploh v času, ko je na šoli potekal pouk.</i>	<i>Združevanje dijakov s posebnimi potrebami (npr. za tiste, ki lahko prekinjajo pisanje).</i>
<i>Pomanjkanje nadzornih učiteljev in učilnic.</i>	<i>Zmanjšati število nadzornih učiteljev, če je en sam kandidat.</i>
<i>Premalo učiteljev.</i>	

<i>Preveč je že kandidatov s posebnimi potrebami.</i>	<i>Odločbe naj bodo realne, ne odvisne od sposobnih staršev.</i>
<i>Preveč različnih prilagoditev, sploh pri angleščini bi skoraj vsak moral biti v svojem prostoru.</i>	<i>Manj prilagoditev.</i>
<i>Prostorska stiska in zasedenost učiteljev.</i>	
<i>Težko je zagotavljati vsem kandidatom svoj prostor.</i>	
<i>Veliko število KPP.</i>	<i>Rešeno – po pravilniku so bili skupaj vsi, ki so podali soglasje.</i>
<i>Zelo veliko KPP z različnimi prilagoditvami.</i>	

8. Ocenjevanje maturitetnih izpitov

Razlogi za težave	Predlogi za odpravo težav
Brez razlogov (128)	Brez predlogov (132)
<i>Učitelji, ki popravljajo na poklicni maturi, se počutijo drugorazredne v primerjavi s tistimi, ki ocenjujejo na splošni maturi.</i>	<i>Omogočiti plačilo.</i>
<i>Delo učiteljev na poklicni maturi ni ustrezno ovrednoteno (glej okrožnico MVI), učitelji so nezadovoljni, so v neenakopravnem položaju v primerjavi z ocenjevalci na splošni maturi.</i>	
<i>Kratki roki za ocenjevanje v spomladanskem roku.</i>	<i>Pisni del naj se začne prej.</i>
<i>Dvojno delo, saj ocenjevalci pišejo točke na liste, tajniki jih moramo vnašati ročno v program – večja verjetnost za napake.</i>	<i>Ocenjevalci vnašajo točke direktno v program.</i>
<i>Gradivo za ocenjevanje izpitnih pol in rok za javljanje rezultatov je bil pri nekaterih predmetih zelo kratek.</i>	<i>Podaljšanje roka za javljanje rezultatov pisnih izpitov.</i>
<i>Nepravilno je, da ocenjevalcem pisnega dela na poklicni maturi ne moremo plačati opravljenega dela, pa ga morajo obvezno opraviti. Ocenjevalci na splošni maturi pa se za popraviljanje sami odločijo in dobijo za svoje delo plačilo.</i>	
<i>Ocenjevalci preobremenjeni.</i>	
<i>Ocenjevanje ni plačano.</i>	<i>Spet omogočiti plačevanje ocenjevanja.</i>
<i>Učitelji so konec šolskega leta preobremenjeni. Nato so še izpraševalci, popravljalci. Delo tudi ni stimulatívno, ker ni posebej plačano.</i>	
<i>V navodilih niso predvidene vse možne rešitve.</i>	<i>V navodila vključiti čim več možnih poti reševanja.</i>

Druge težave pri izvedbi poklicne mature 2024 (9 komentarjev)
<i>Kar nekaj časa vzame skeniranje izpitnih pol za moderacijo, za kar pa je predvideno kratko časovno obdobje. Na srečo nimamo toliko dijakov. Tajnik mature je tudi učitelj in ima poleg poklicne mature tudi pouk.</i>
<i>Kratek čas za ocenjevanje v jesenskem izpitnem roku pri predmetih, kjer je veliko prijavljenih in kjer sta dva ocenjevalca ter se že izvaja redni pouk.</i>
<i>Le v tem je težava ali nesmisel, da morata biti pri nadzoru dva učitelja, četudi samo za enega kandidata.</i>
<i>Največja težava je bil odpor tistih učiteljev, ki so najbolj obremenjeni z maturo, pa za to niso nič plačani. Naslednja težava pa je število KPP in neobvladljivost izvedbe mature zanje.</i>
<i>Običajne težave zaradi velikega števila dijakov s prilagojeno maturo.</i>
<i>Odsotnost tajnice poklicne mature in začasno nadomeščanje.</i>
<i>Tajnik poklicne mature na veliki šoli je zelo obremenjen z delom, poleg tega v času poklicne mature poteka tudi pouk tajnikov ŠMK PM.</i>
<i>Težav pri izvedbi poklicne mature nismo imeli. Omenila bi le pisni izpit iz italijanskega jezika kot drugega tujega jezika v jesenskem izpitnem roku. Navodila pri slušnemu delu so bila prebrana in predvajana jasno in razumljivo. Besedili pa sta bili slabo razumljivi.</i>
<i>Težave smo imeli pri oddajanju skeniranih pol pri moderaciji – program ni sprejel nekoliko večjih datotek.</i>
Drugi predlogi za izboljšanje poklicne mature (7 komentarjev)
<i>Da. Elektronsko ocenjevanje kot na splošni maturi. Šola bi imela uvid v področja s slabšimi rezultati, kar bi lahko izkoristili za izboljšave na tem področju.</i>
<i>Ko poteka matura, so ostali dijaki prosti. Učitelji popravljalci in spraševalci naj bodo primerno ovrednoteni (večja obveza) ali plačani.</i>
<i>Ostrejši pogoji za KPP.</i>
<i>Plačilo učiteljev ocenjevalcev in izpraševalcev. Manjše število prilagoditev za KPP.</i>
<i>Predlagamo opustitev vsakršne plastične embalaže za prenos in dostavo izpitnih pol.</i>
<i>Predloge smo podali tudi uradno na novi pravilnik ravno zaradi nadzora pri poklicni maturi.</i>
<i>Same mature ne, predlagala bi pa, da se za back-up sistemizira še en učitelj, ki se mu prizna število ur glede na dejansko opravljene ure, v primeru da bi moral vskočiti zaradi bolezni učitelja. Jaz trenutno izpolnjujem anke to na bolniški, in to ni v redu.</i>

6 Prilagojeni način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

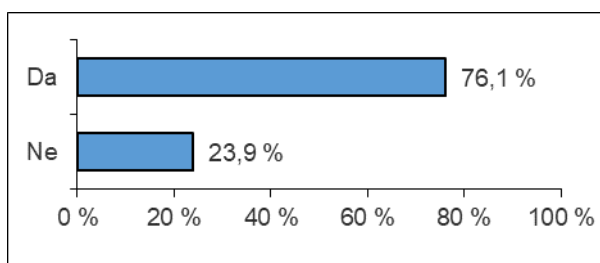
Prilagojeni način izvajanja poklicne mature omogoča, da tudi kandidati s posebnimi potrebami izkažejo svoje znanje in sposobnosti.

6.1 Število organizacij s prilagojenim načinom izvajanja poklicne mature

Pri poklicni maturi 2024 je bilo v prilagojeno izvajanje poklicne mature vključenih 105 organizacij oziroma 76,1 % (leta 2023: 77,9 %; leta 2022: 73,8 %; leta 2021: 66,2 %; leta 2020: 73,5 %; leta 2019: 73,8 %; leta 2018: 69,3 %; leta 2017: 70,8 %; leta 2016: 65,9 %; leta 2015: 62,3; leta 2014: 60,2 %; leta 2013: 61,3 %; leta 2012: 58,2 %).

Preglednica 6.1: Ali je pri poklicni maturi 2024 v vaši organizaciji potekal prilagojeni način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

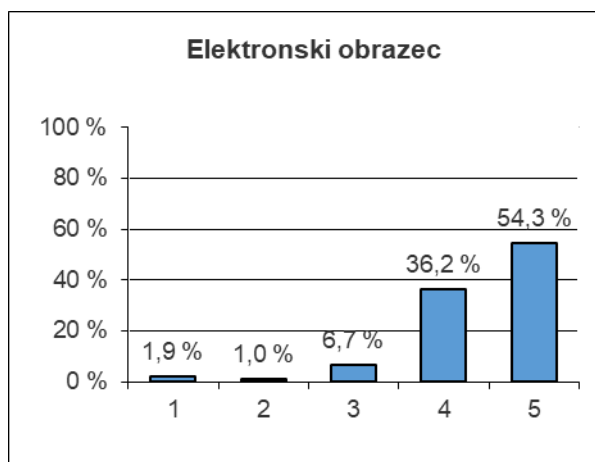
Odgovor	Število	Odstotek
Da.	105	76,1 %
Ne.	33	23,9 %
SKUPAJ	138	100,0 %

Predstavljene so analize odgovorov ŠMK PM tistih organizacij, na katerih je potekal prilagojeni način izvajanja poklicne mature; z grafi je prikazana porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah za: a) elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP*), b) prilagoditve izpitnih pol in c) sodelovanje Rica in organizacij pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature. Pod grafi so zapisani tudi komentarji ocen ter predlogi ŠMK PM za izboljšavo prilagojenega načina izvajanja poklicne mature.

a) Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

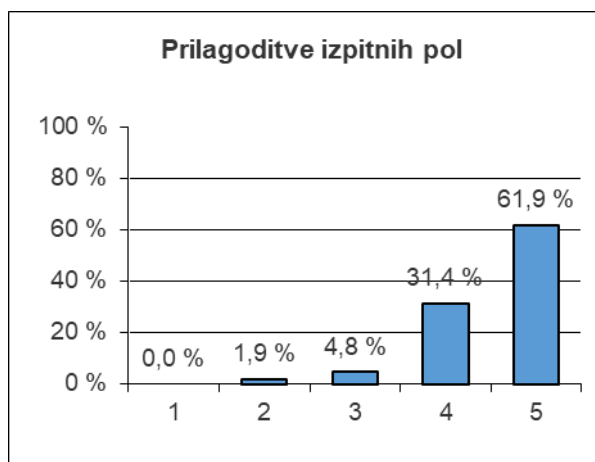
Povprečna ocena za elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami je **4,4** (leta 2023: **4,3**).

KOMENTAR OCENE	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO
Brez komentarjev (130)	Brez predlogov (133)
<i>Je ustrezen.</i>	
<i>Lahko bi bil poenoten program za prijavo in statute KPP. Po vnosu odločb v program za KPP sprememb v statusu vloge (iskreno) skoraj ne spremljam.</i>	
<i>Obrazec je zastarel in zamuden pri vnosu prilagoditev, saj dijaki to skupaj s svetovalno delavko izpolnijo že pisno.</i>	<i>Možnost skeniranja obrazca in tako hiter prenos v program.</i>
<i>Predolg protokol pri vnašanju podatkov za vsakega posameznika.</i>	<i>Posodobitev programa.</i>
<i>Spremljava stanja prijave.</i>	<i>Obvestilo o spremembi statusa prijave na elektronsko pošto.</i>
<i>Vsako leto na novo vnašam prilagoditve za kandidate, ki so imeli odločbo že v prejšnjem letu.</i>	<i>Naj bo omogočeno, da lahko prenesemo prilagoditve za kandidata iz baze. Kar nekaj kandidatov več let zaporedoma odda vlogo.</i>
<i>Zamudno vnašanje podatkov.</i>	<i>Poenostaviti obrazce. Zmanjšati število možnih prilagoditev. Naj imajo samo take prilagoditve kot v šoli.</i>
<i>Zelo dobro zastavljeno. Vsebuje vse možnosti, ki so na voljo tudi v IP.</i>	

b) Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

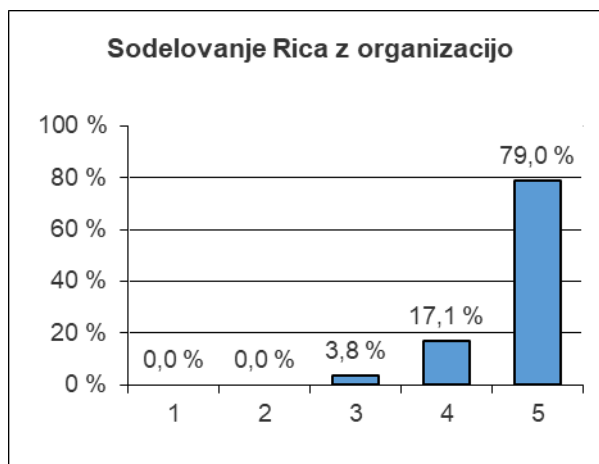
Povprečna ocena za prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami je **4,5** (leta 2023: **4,4**).

KOMENTAR OCENE	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO
Brez komentarjev (130)	Brez predlogov (136)
	<i>Večina dijakov ima samo podaljšan čas pisanja, pole so iste.</i>
<i>Dislektiki nimajo barvnih listov.</i>	
<i>Izpitne pole za KPP so bile primerne oz. s strani dijakov ni bilo komentarjev.</i>	
<i>Naj se specifično zapiše, katere barvne folije so dovoljene.</i>	
<i>Ni ustrezne prilagoditve za dislektike.</i>	
<i>Posamično pakiranje pol. Nekatere so poimenske. Razlaganje tega principa nadzornim učiteljem je vedno najbolj zamuden opravek.</i>	<i>Neprilagojene pole naj bodo pakirane enako kot za ostale (po 5). Kjer gre za individualne prilagoditve (npr. povečava), pa naj bodo poimenske.</i>
<i>Prilagojenih pol nismo imeli.</i>	
<i>S strani kandidatov ni bilo pripomb.</i>	
<i>Težave so bile z branjem pdf datotek.</i>	

c) Sodelovanje Rica z organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena za sodelovanje Rica z organizacijo je **4,8** (leta 2023: **4,8**).

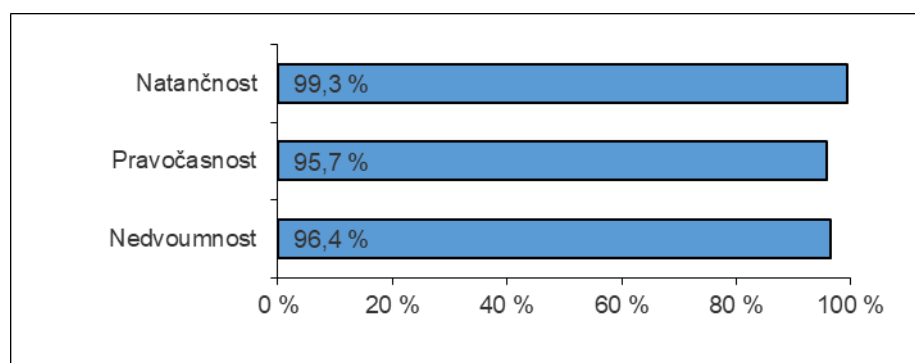

KOMENTAR OCENE	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO
Brez komentarjev (131)	Brez predlogov (137)
<i>Kadar smo potrebovali pomoč, so se vedno odzvali in z nami sodelovali.</i>	<i>Le tako naprej!</i>
<i>Nimamo pripomb. Komunikacije niti ni, ker ni potrebna.</i>	
<i>Ob kakšni nejasnosti so z Rica takoj pripravljeni pomagati, da rešimo težavo.</i>	
<i>Pohvala g. Otonu Jermanu, ki je vedno pripravljen nuditi pomoč.</i>	
<i>Pohvalila bi odnos zaposlenih na Ricu, ki so vedno pripravljeni pomagati in obvladajo svoje strokovno področje.</i>	
<i>Zelo odzivni, pripravljeni na hitro reševanje težav.</i>	
<i>Zelo prijazni in dostopni.</i>	

POROČILO O IZVEDBI POKLICNE MATURE

7 Posredovanje informacij

Posredovanje informacij za izvedbo poklicne mature (natančnost, pravočasnost, nedvoumnost), ki jih Ric pošlje šolam, so ŠMK PM ocenjevale z *Da* oziroma *Ne*. Spodnji graf prikazuje delež njihovih pozitivnih odgovorov (*Da*). Svojo oceno je pojasnilo osem ŠMK PM.

Pojasnila ŠMK o posredovanju informacij (6 komentarjev)

Informacije so natančne: Informacije, ki jih je posredoval Ric, so podprte z dejstvi in podrobnostmi, ki so točne in ustrezne za dano situacijo. Ni bilo opaženih napak ali pomanjkljivosti v vsebini informacij. Informacije so pravočasne: Ric je informacije posredoval v ustreznem času, kar je omogočilo pravočasno obravnavo in odziv na podano situacijo. Pravočasnost informacij je ključna za učinkovitost komunikacije in odločanja. Informacije so nedvoumne: informacije so bile jasne, brez dvoumnosti ali nejasnosti. Zasnove so bile na način, da niso dopuščale napačnih interpretacij ali zmede pri njihovem razumevanju.

Informacije so sicer ažurne in jasne, vendar prihajajo z več naslovov na Ricu in se lahko malo porazgubijo. Zaželeno bi bilo, da prihajajo z enega naslova. Poleg tega bi lahko že uvodni mejl vseboval sporočilo, ne da nas samo preusmeri na priponko ali eRic.

Pohvale osebju, ki vedno odzivno in strokovno odgovorite na zastavljena vprašanja!

V določenih primerih je bila zamuda z informacijami in ni bilo v skladu s koledarjem.

Včasih lahko pomembnejše informacije pošljete prej in potem še dodaten opomnik.

Všeč nam je, da so še prijazni opomniki, da kaj ne spregledaš ali pozabiš.

Za jesenski rok smo obvestilo za moderacijo dobili šele 21. 8. 2024, ko so na šoli potekali popravni izpiti, zaključni izpiti, zaključna konferenca ...

Zahvala gospodu Jermanu, ki vedno razjasni vse dvome.

Anketirani so odgovarjali tudi na vprašanje, kateri način posredovanja pisnih informacij Rica je najustreznejši. Na izbiro so imeli dva ponujena odgovora, izbrali pa so lahko enega ali oba (**preglednica 7**).

Preglednica 7: Kateri način posredovanja pisnih informacij Rica je najustreznejši?

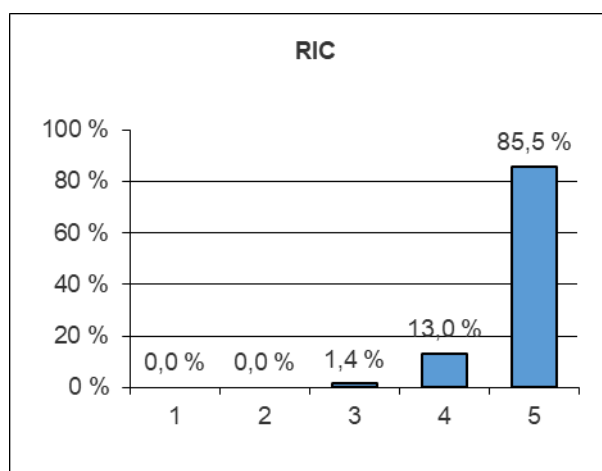
Način posredovanja pisnih informacij	Število	Odstotek
1. Objava na eRicu.	69	50,0 %
2. Posredovanje prek e-pošte.	135	97,8 %

Predlagali so lahko tudi druge načine za obveščanje. To možnost sta izkoristili dve ŠMK PM. Obe sta predlagali enako: kombinacijo obeh dosedanjih načinov obveščanja, objavo na eRicu in prek e-pošte.

8 Ocena sodelovanja

8.1 Sodelovanje z Ricem – ocena

Sodelovanje z Ricem so ŠMK PM ocenjevale z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Povprečna ocena za sodelovanje je **4,8** (leta 2023: **4,9**), porazdelitev ocen pa prikazuje graf.

8.2 Sodelovanje z Ricem – komentarji

Sodelovanje z Ricem (21 komentarjev)
<i>Če česa ne veš in potrebuješ pomoč, lahko vedno pokličeš. Dobrodošli so tudi prijazni opomniki, da česa ne pozabiš. Dobro je imeti koledar poklicne mature v knjižni obliki (prosimo, če to ohranite).</i>
<i>Dosegljivi po telefonu ali mailu in dobiš odgovor na zastavljeno vprašanje.</i>
<i>G. Oton je vedno na voljo in pripravljen pomagati.</i>
<i>Hitra odzivnost.</i>
<i>Izjemno sem zadovoljna in hvaležna za vso pomoč, ki jo nudite. Predvsem veliko pomeni dejstvo, da nič ni nemogoče, da se da vse urediti in da se napake dajo popraviti. Prav tako sem hvaležna za to, da ste vedno na razpolago. Mogoče je včasih čutiti nestrpnost le pri tehnični podpori, kar pa je verjetno tudi za razumeti, ker smo ob obilici dela s poukom in izvedbo mature na šolah v spomladanskem času včasih nerodni in nestrpni. Kakorkoli, hvala za vašo prijaznost in pomoč.</i>
<i>Komunikacija z Ricem je bila jasna in pravočasna. Podpora in navodila so bila natančna in nedvoumna. Proces so potekali gladko in brez večjih težav, kar je omogočilo učinkovito izvedbo poklicne mature.</i>
<i>Moje izkušnje so odlične, saj so mi vedno pomagali v primeru težav oz. nejasnosti.</i>
<i>Odzivni, prijazni, dosledni, strokovni. Pohvale.</i>
<i>Odzivni, znajo pomagati in zelo življenjski. Res pohvalno.</i>
<i>Pohvala zaposlenim na Ricu za njihovo dostopnost, pomoč in koristne informacije.</i>

<i>Pohvalila bi informatika na Ricu, g. Verbiča Šalamona in g. Povšeta, ki sta vedno pripravljena pomagati.</i>
<i>Prijaznost g. Verbiča Šalamona.</i>
<i>Še enkrat pohvale vsem zaposlenim na Ricu za pomoč. Malce so včasih edino prenapeti svetovalci na področju IKT-podpore.</i>
<i>V času izvajanja poklicne mature ni vedno dosegljiva in podporna tehnična služba.</i>
<i>Vaši sodelavci na Ricu so zelo odzivni in nam ob kakšnih nejasnostih takoj skušajo pomagati, da jih ustrezno rešimo.</i>
<i>Vedno dobim ustrezne odgovore na moja vprašanja.</i>
<i>Vedno pripravljeni pomagati v zagatah.</i>
<i>Vse težave rešimo brez slabe volje. :)</i>
<i>Začasno sem nadomeščal tajnico poklicne mature, vprašanj je bilo veliko, pomoč pa pravočasna, točna, dosegljiva ... Skratka odlična.</i>
<i>Zaposleni na Ricu so zmeraj pripravljeni pomagati in reševati morebitne težave.</i>
<i>Zelo odzivni in pripravljeni pomagati.</i>

ZUNANJI ČLANI ŠOLSKE IZPITNE KOMISIJE (ŠIK PM) ZA ČETRTE PREDMET POKLICNE MATURE IZ VRST DELODAJALCEV

8.3 Število imenovanih članov iz vrst delodajalcev v šolsko izpitno komisijo (ŠIK PM) za četrti predmet poklicne mature

Šolske maturitetne komisije (ŠMK PM) so imenovalle predstavnike delodajalcev za zunanje člane ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature v 67 organizacijah (leta 2024: 48,6 %; leta 2023: 51,5 %; leta 2022: 46,0 %; leta 2021: 42,4 %; leta 2020: 54,5 %); 71 organizacij ni imenovalo nobenega predstavnika.

Število imenovanih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM se je gibalo od najmanj 1 do največ 8 (**preglednica 8.3**).

Preglednica 8.3: Število imenovanih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

Število predstavnikov	1	2	3	4	5	6	7	8	SKUPAJ
Število organizacij	28	20	12	3	2	1	0	1	67

8.4 Število sodelujočih članov iz vrst delodajalcev v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature

Predstavniki delodajalcev so kot zunanji člani ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature sodelovali v 43 organizacijah³ (leta 2024: 31,2 %; leta 2023: 30,9 %; leta 2022: 27,0 %; leta 2021: 18,2 %; leta 2020: 27,3 %). Število sodelujočih se je gibalo od najmanj 1 do največ 8 (preglednica 8.4).

Preglednica 8.4: Število sodelujočih predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

Število predstavnikov	1	2	3	5	8	SKUPAJ
Število organizacij	27	8	6	1	1	43

8.5 Komentarji ŠMK PM o sodelovanju predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM

(v preglednici 8.5 razvrščeni v tri skupine organizacij; skupaj 34 komentarjev)

Preglednica 8.5: Komentarji ŠMK PM o sodelovanju predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM (skupaj 36)

Organizacije, ki niso imenovale predstavnika delodajalcev v ŠIK PM (10 komentarjev)
<i>Brez plačila zunanji sodelavci niso motivirani za sodelovanje.</i>
<i>Letos se zunanji člani na naše povabilo niso odzvali.</i>
<i>Največja težava je usklajevanje časa izpitov in časa, ki ga imajo na voljo delodajalci.</i>
<i>Nimamo izkušenj s predstavniki delodajalcev.</i>
<i>Po koroni ni več interesa ...</i>
<i>Pošiljali smo na različne ustanove (GZS, OOZS Maribor), a ni bilo odziva.</i>
<i>Predstavnike delodajalcev smo imenovali in vabili vrsto let v preteklosti, k sodelovanju se niso odzvali.</i>
<i>S strani delodajalcev ni interesa za sodelovanje, postavljajo pogoje s plačilom in ovirajo potek izpitov kljub natančnim navodilom, kaj je njihova naloga.</i>
<i>Težko je uskladiti naše urnike z njihovimi.</i>
<i>Zunanji člani delodajalcev se ne odzivajo, pri delodajalcu ne dobijo dopusta, ne morejo biti mentorji ali somentorji, težko jih je motivirati za sodelovanje. Po slabih izkušnjah iz preteklih let jih letos nismo imenovali.</i>
Organizacije, ki so imenovale predstavnike delodajalcev v ŠIK PM, vendar ti v ŠIK PM niso sodelovali (7 komentarjev)
<i>Iz vrst delodajalca ni bilo veliko zanimanja, zato v ŠIK PM za strojnega tehnika nismo imenovali člana iz vrst delodajalca.</i>
<i>Ne kažejo interesa, zato se ne udeležijo.</i>
<i>Nimajo časa.</i>
<i>Težko najdemo predstavnike, ki želijo sodelovati, ker se bojijo dodatnega dela oz. obremenitev. Težko je uskladiti termine.</i>
<i>Se opravičijo in ne pridejo na maturo.</i>

³ V analizo so vključene samo tiste organizacije, ki so v ŠIK PM imenovale vsaj enega predstavnika delodajalcev.

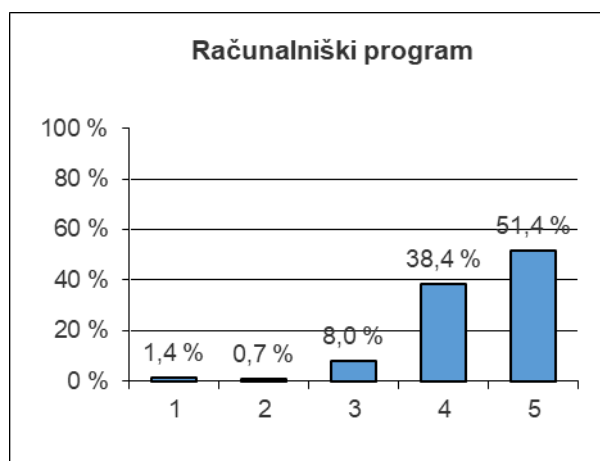
<i>Vsako leto je imenovan zunanji član, ki pa pri izpitu nikoli ne sodeluje. Za program EKT se mi to ne zdi problematično, pa tudi ne smiselno.</i>
<i>Zaupanje v naše delo s strani delodajalcev.</i>
Organizacije, ki so imenovalle predstavnike delodajalcev v ŠIK PM, ki so v ŠIK PM tudi sodelovali (18 komentarjev)
<i>Delodajalci so bili s predstavitvami zadovoljni in so dijake ter njihove naloge pohvalili. Predstavnika sta sodelovala v programu lesarski in gradbeni tehnik.</i>
<i>Delodajalci zelo radi prihajajo na zagovore zaključnih nalog.</i>
<i>Delodajalci, ki jih imenuje ŠMK za poklicno maturo za člana v izpitni komisiji, težko uskladijo čas. Kadar lahko pridejo na zagovor izdelka oz. storitve, so navdušeni nad delom in izdelki dijakov.</i>
<i>Izkušnje so zelo pozitivne in to prakso imamo že nekaj let.</i>
<i>Ker naši dijaki opravljajo nastope v številnih enotah vrtcev, na ta način vodja vrtcev vedno z veseljem spremlja nastope in s tem dobi povratne informacije o delu v posameznih enotah.</i>
<i>Naš član se zagovorov redno udeležuje in pri sodelovanju nimamo težav.</i>
<i>Pohvalili so delo dijakov ali ni bilo komentarja.</i>
Primeri dobrih praks: <i>Strokovno znanje in izkušnje: Zunanji člani iz vrst delodajalcev so s seboj prinesli dragoceno strokovno znanje in izkušnje iz prakse, kar je pripomoglo k realistični in praktični oceni znanja kandidatov. Njihov vpogled v trenutne trende in potrebe na trgu dela je pripomogel k bolj relevantni oceni četrtega predmeta.</i> <i>Povezava med šolo in gospodarstvom: Sodelovanje delodajalcev v izpitni komisiji je okrepilo povezavo med šolo in gospodarstvom, kar je pozitivno vplivalo na usklajenost izobraževalnega sistema s potrebami trga dela. To je tudi učencem omogočilo vpogled v pričakovanja delodajalcev.</i> Primeri slabih praks: <i>Nezmožnost redne prisotnosti: V nekaterih primerih so delodajalci zaradi časovnih omejitev težje sodelovali na vseh izpitnih rokih, kar je povzročilo težave pri zagotavljanju konsistentnosti v komisiji.</i> <i>Različni standardi ocenjevanja: Nekateri delodajalci so imeli manj izkušenj z ocenjevanjem v izobraževalnem sistemu, kar je lahko povzročilo neskladja med njihovimi pričakovanji in pedagoškimi kriteriji ocenjevanja. Na splošno je bilo sodelovanje zunanjih članov iz vrst delodajalcev pozitivno, saj so pomembno prispevali k ocenjevanju kandidatov in izboljšanju kakovosti izvedbe poklicne mature.</i> <i>S predstavniki delodajalcev dobro sodelujemo vsa leta. Predstavniki delodajalcev se večinoma udeležujejo predstavitev pri 4. predmetu poklicne mature.</i> <i>Slaba odzivnost in pomanjkanje časa.</i> <i>Sodelovanje je odlično.</i> <i>Sodelovanje z zunanjimi člani je bilo zelo koristno. Podjetja iz lokalnega okolja so vedno pripravljena sodelovati in tudi svetovati.</i> <i>Udeležba krepi sodelovanje med šolo in delodajalci. Predlagamo, da se opredeli (določi) finančno spodbudo za zunanje ocenjevalce.</i> <i>Vsi imenovani člani so izkazali pripravljenost sodelovanja in so se posameznih dogodkov celo udeležili. Nihče pa, zaradi službenih obveznosti, ni mogel sodelovati pri ustnih izpitih.</i> <i>Zelo težko jih je dobiti, nimajo časa.</i> <i>Zunanji član je pohvalil izvedbo mature.</i> <i>Zunanji člani so bili pripravljeni sodelovati pri zagovoru 4. izpitne enote.</i> <i>Zunanji člani vedno sodelujejo pri izpitnih komisijah in sodelovanje ocenjujem kot pozitivno.</i>

9 Tehnična podpora

V sklopu tehnična podpora so ŠMK PM odgovarjale na vprašanja, povezana z računalniškim programom za podporo izvedbe poklicne mature in s spletnimi stranmi Rica.

9.1 Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature

Anketirani so računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature ocenjevali z ocenami od 1 do 5, svojo oceno so lahko tudi pojasnili. Porazdelitev v odstotnih točkah je prikazana z grafom. Povprečna ocena je **4,4** (leta 2023: **4,4**).

9.2 Komentarji na računalniški program

Komentarji (18)
<i>Določene stvari so malo težje prilagodljive, npr. sestava ustnih zapisnikov z dijaki iz različnih razredov. Potem je treba ročno prilagajati vrstico z oddelkom, kar vzame čas.</i>
<i>Glede na to, da smo v IKT-dobi, bi lahko tudi program posodobili.</i>
<i>Je funkcionalen, lahko bi bil lepše oblikovan in na voljo še kakšna funkcija.</i>
<i>Manjkajo določene funkcije.</i>
<i>Mogoče bi lahko prosila, da bi bil poleg osebnega lista možen še vpis številke mature, ker moramo zapisnike številčiti. Hvala. :)</i>
<i>Na nekaj mestih je rahlo nelogičen, dokler ga ne spoznaš (letos sem bil tajnik na novo).</i>
<i>Občasne težave z izpisi zapisnikov za ustne izpite za 4. enoto (program daje kandidate dveh različnih programov na isti zapisnik, čeprav gre za različni imeni – Izpitni nastop in zagovor ter Izdelek oziroma storitev in zagovor).</i>
<i>Pogrešamo računalniško preverjanje ocen kandidatov, ki višajo oceno. Da bi program samodejno zaznal, ali je na novo pridobljena ocena višja od predhodne.</i>
<i>Pohvala za g. Povšeta in g. Verbiča Šalamona za vso računalniško podporo in odlično komunikacijo v primeru težav s programom za poklicno maturo.</i>
<i>Pohvalno, ker se trudite izboljšati program.</i>
<i>Potrebne so posodobitve.</i>
<i>S pomočjo vaše IKT-službe, ki je bila hitra in odzivna, smo pomanjkljivosti odpravili.</i>

Prednosti: Program je bil večinoma zanesljiv in omogočal učinkovito upravljanje podatkov ter organizacijo mature. Omogočil je enostaven dostop do pomembnih informacij in tekoče izvajanje postopkov, povezanih z maturitetnimi obveznostmi. Na splošno je bil program dobro orodje, ki pa ima nekaj prostora za izboljšave.

Še vedno je potrebno veliko ročnega vpisovanja, zamudnih in nepotrebnih klikov ...

V programu za vnašanje točk pri moderaciji je zelo moteče rumeno ozadje.

Zastarel in okoren.

Zastarel program, nujno potreben izboljšav.

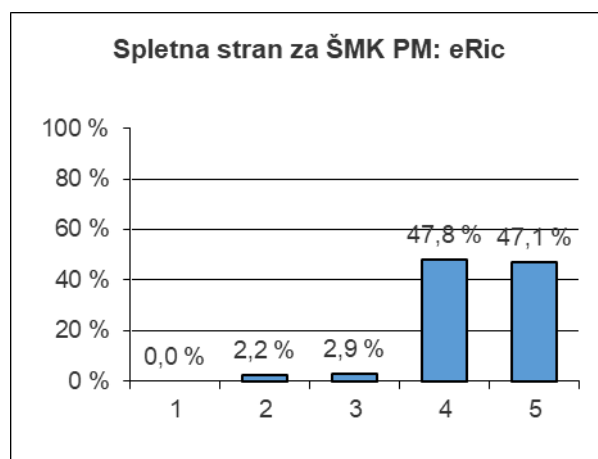
Zastarel, okoren.

9.3 Spletne strani Rica

Predsedniki ŠMK PM so z ocenami od 1 do 5 ocenjevali tudi spletne strani Rica: a) spletno stran za ŠMK PM (eRic) in b) splošno spletno stran (www.ric.si). V pripombah so lahko tudi pojasnili svoje ocene.

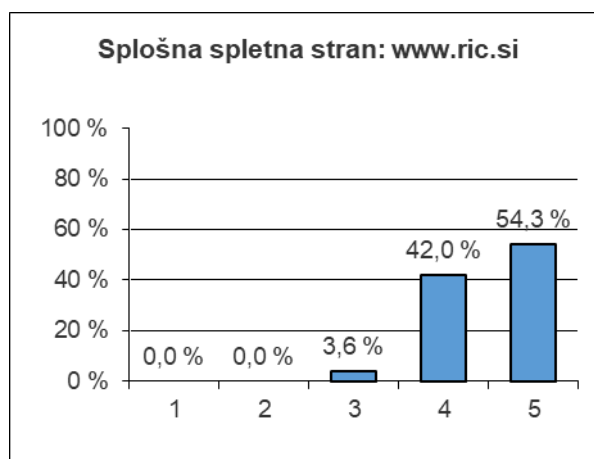
Spletna stran za ŠMK PM: eRic

Povprečna ocena za spletno stran ŠMK PM je **4,4** (leta 2023: **4,4**).

Splošna spletna stran: www.ric.si

Povprečna ocena za splošno spletno stran je **4,5** (leta 2023: **4,6**).

Komentarji na spletno stran za ŠMK PM: eRic (12)

Dostopne so potrebne informacije.

Grafični vmesnik bi bil lahko preglednejši.

Izgled strani je že nekoliko zastarel.

Jasno, pregledno.

Na telefonu je manj uporabniku prijazna.

Nekoliko nepregledna stran.

Nepregledno.

Pregledna in ažurna.

Program je bil večinoma zanesljiv in omogočal učinkovito upravljanje podatkov ter organizacijo mature.

Sama oblika – zelo majhna velikost črk in zaradi tega težko pregledno. Vsebina ok.

<i>Zastarela, nepregledna.</i>
<i>Zelo pregledno.</i>

Komentarji na splošno spletno stran: www.ric.si (8)
<i>Enostavno in pregledno.</i>
<i>Dostopne so potrebne informacije.</i>
<i>Odlična tudi na telefonu.</i>
<i>Omogočil je enostaven dostop do pomembnih informacij in tekoče izvajanje postopkov, povezanih z maturitetnimi obveznostmi.</i>
<i>Pregledna in ažurna.</i>
<i>Veliko informacij, pregledna.</i>
<i>Vse informacije zbrane.</i>
<i>Vse potrebne in posodobljene informacije lahko dobimo na tej strani.</i>

10 Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov

(71. in 72. člen Pravilnika o poklicni maturi)

Število kršitev maturitetnih pravil v posameznih izpitnih rokih poklicne mature 2024 je bilo šest; štiri v spomladanskem in dve v jesenskem izpitnem roku (**preglednica 10.1**).

Preglednica 10.1: Število kršitev maturitetnih pravil

Kršitve maturitetnih pravil	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Vpisovanje neprimernih znakov ali neprimerne vsebine v izpitno polo	0	0
Posedovanje pomožnega listka oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov	1	1
Oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje	0	0
Prepisovanje ali dopustitev prepisovanja	1	0
Uporaba pomožnega listka, elektronskih pripomočkov oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov	2	1
Motenje poteka izpita	0	0
Ponavljjanje kršitev in njihovo stopnjevanje	0	0
Predložitev dela drugega kandidata	0	0
Posedovanje gradiva z oznako izpitne tajnosti	0	0
Zamenjava identitete kandidata	0	0
SKUPAJ 2024	4	2

Število ukrepov za kršitve maturitetnih pravil v posameznih izpitnih rokih poklicne mature 2024 je bilo šest; po tri v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (**preglednica 10.2**).

Preglednica 10.2: Število ukrepov za kršitve maturitetnih pravil

Ukrepi za kršitve maturitetnih pravil	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Opomin	1	1
Prekinitev reševanja izpitne pole	2	1
Prekinitev dela izpita	0	1
Razveljavitev vseh opravljenih izpitov poklicne mature	0	0
SKUPAJ 2024	3	3

11 Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno

Pritožba na šolsko maturitetno komisijo (ŠMK PM) je dovoljena, če je pri opravljanju pisnega, ustnega ali praktičnega dela izpita kršen izvedbeni postopek. Na šolsko maturitetno komisijo lahko kandidat vloži tudi ugovor na oceno v pisni obliki, ugovarja pa lahko na način izračuna izpitne ocene ali na oceno. Če je ugovor upravičen, se ocena kandidatu popravi.

11.1 Pritožbe na postopek izvedbe

Na postopek izvedbe se je pritožilo 11 kandidatov, od teh 5 v spomladanskem izpitnem roku in 6 v jesenskem izpitnem roku (**preglednica 11.1**).

Preglednica 11.1: Število pritožb na postopek izvedbe

Deli izpita	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Pisni del izpita	5	2
Ustni del izpita	0	2
Praktični del izpita	0	2
SKUPAJ 2024	5	6

11.2 Vpogledi

Število vpogledov v izpitno dokumentacijo v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku je prikazano v **preglednici 11.2**.

Preglednica 11.2: Število vpogledov v izpitno dokumentacijo

Izpitna dokumentacija	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Izpitna dokumentacija (izpitne pole, list za odgovore, ocenjevalni list, točkovnik in navodila za ocenjevanje)	123	42
Način izračuna izpitne ocene	15	9
SKUPAJ 2024	138	51

11.3 Ugovori na način izračuna izpitne ocene oziroma na oceno

Število ugovorov v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku je prikazano v **preglednici 11.3**.

Preglednica 11.3: Število ugovorov na način izračuna izpitne ocene oziroma na oceno

Deli izpita	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Način izračuna izpitne ocene	26	5
Ocena	33	7
SKUPAJ 2024	59	12

11.4 Popravljene ocene po ugovoru na oceno v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku

Število in delež popravljenih ocen v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku sta prikazana v **preglednici 11.4**.

Preglednica 11.4: Število in delež popravljenih ocen po ugovoru na oceno

Deli izpita	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Ugovori	59	12
Popravljene ocene po ugovoru na oceno	35	8
DELEŽ	59,3 %	66,7 %

Povzetek

Pritožb na postopek izvedbe je bilo 11, vpogledov 189, ugovorov pa 71 (na način izračuna izpitne ocene 31, na oceno 40). Po ugovorih je bila ocena popravljena 43 kandidatom (60,6 %).

12 Predlogi za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje

Predloge za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje je izpostavilo 26 ŠMK PM (19,1 %).

Predlogi za spremembe pri poklicni maturi v prihodnje (26)
1. Uvedba elektronskega ocenjevanja. 2. Sprememba pošiljanja rezultatov ocenjevanja za moderacijo. 3. Namesto vpisovanja podatkov kopije in kasnejši rok pošiljanja, ne sredi jesenskega izpitnega roka oz. pred začetkom šolskega leta, ker imamo tajniki veliko obveznosti, povezanih tudi z drugimi organizacijskimi nalogami na šoli. 4. V prijavah naj se izloči rubrika Dovoljenje za objavo in posredovanje osebnih podatkov za izjemen splošni uspeh, ker večina kandidatov sploh ne razume, kaj podpisujejo, in zato podatki niso relevantni, tajniki pa imamo zaradi tega dodatno administrativno delo. Podatki naj se zberejo izključno za zlate maturante. Ni jih veliko in šola lahko njihovo soglasje hitro pridobi, če je potrebno. Se je že zgodilo, da kandidati, ki so bili zlati, niso podpisali dovoljenja, pa smo naknadno na željo Rica pridobili njihovo soglasje ... Skratka zaradi ene izjeme, kjer je veljala prepoved obveščanja, je nesmiselno uvajati tako široke ukrepe.
1. Tako kot na splošni maturi bi Ric moral skleniti tudi pogodbo za ocenjevanje poklicne mature. Delo učiteljev ni ustrezno vrednoteno, v primerjavi z ocenjevalci na splošni maturi so učitelji, ki sodelujejo v poklicni maturi, v neenakovrednem položaju. Ric / MVI se izogibata ureditvi nagrajevanja učiteljev. 2. Tajništvo poklicne mature je bolj zahtevno in obsežno kot tajništvo splošne mature, čeprav je normativ (zmanjšana pedagoška obveznost) enak. Kljub večkratnim enakim predlogom MVI tega ne uredi. Ric bi lahko predlagal ureditev tega normativa.
1. Zmanjšati je treba število možnih prilagoditev pri KPP. Kandidat naj ima enake prilagoditve, kot jih je imel v šoli. 2. Plačilo poklicne mature - na splošni maturi plačilo ni vprašljivo, ker bi sicer zmanjkalo ocenjevalcev. Zakaj torej ni enako na poklicni maturi? 3. Ali šola sme zaračunavati vpogled v izpitno dokumentacijo? Število vpogledov narašča. Dostikrat kandidati niti ne pridejo na vpogled. 4. Kaj se pošilja nazaj na Ric v ovojnici? Nobenih navodil ni. 5. Prehod na bolj okolju prijazne ovojnice izpitnih pol. Za KPP neprilagojenih pol ni treba pakirati posamezno. 6. Pri slovenščini in angleščini prehod na eno samo izpitno polo. 7. Pri programu za podporo poklicni maturi se je že zgodilo, da se ocena pri 4. predmetu ni prenesla v naslednji rok.
Eksterno ocenjevanje vseh predmetov poklicne mature.
Elektronsko vrednotenje bi bilo res super.
Matura se je na način, ki se izvaja, izrodila, služi sama sebi ter zavira razvoj celotnega izobraževanja. Zahteva preveč faktografskega znanja, pomnjenja podatkov in zavira raziskovalno delo, timsko – sodelovalno delo, kreativnost dijakov in razvijanje veščin, ki jih potrebuje sodobna družba. Zaključek izobraževanja z maturo zahteva prilagajanje celotnega izobraževanja v smeri uspeha na poklicni maturi, ker je le ta ključno merilo za sprejem na fakultete. Žal pa to merilo ni ustrezno, saj uspeh pri maturitetnih predmetih še zdaleč ni pokazatelj najustreznejših kandidatov za specifične študije, niti za zaposlitev. Predlagamo, da se matura ukine.
Mogoče bi bilo zanimivo, da bi razmišljali o povezavi programa Rica za podporo maturi z aplikacijo za pripravo prilog k spričevalu (eps.europass.si).
Nadomestni tajnik mature v primeru bolezni, ki je lahko plačan po dejanskih urah.

<i>Naj se poklicna matura tehnično izvaja enako kot splošna matura (tudi tiskanje spričeval in obvestil), naj se vrednoti delo učiteljev, ki popravljajo naloge na šoli.</i>
<i>Ni potrebe po spremembah.</i>
<i>Nimamo novih predlogov.</i>
<i>Oba izpita, ki sta na soboto, bi se lahko pisala med tednom. Takrat se ostalim dijakom organizira pouk od doma.</i> <i>Učitelje popravljalce poklicne mature in izpraševalce se mora nujno ovrednotiti enako kot popravljalce na splošni maturi.</i> <i>Delo tajnikov poklicne mature je treba ovrednotiti drugače. Lestvica, kjer ima tajnik s 50 ali 99 dijakov enako vrednost, enostavno ni korektna. Tudi tajnik, ki organizira poklicno maturo za en ali dva programa, ne more biti enako ovrednoten kot tajnik, ki ureja potek poklicne mature za šest različnih izobraževalnih programov.</i>
<i>Obveščanje kandidatov o uspehu na poklicni maturi bi nujno moralo biti enako kot na splošni maturi, kjer dijaki s šifro dostopajo do rezultatov. Obveščanje tako velikega števila kandidatov je zelo zamudno.</i>
<i>Ovrednotenje ocenjevalcev kot pri splošni maturi.</i> <i>Delo tajnika je neprimerno bolj zahtevno kot tajnika splošne mature, drugačno ovrednotenje.</i>
<i>Pisni izpit iz gospodarstva – dijaki praviloma zaključijo po 2/3 časa, ki jim je na voljo. Predlagamo prilagoditev pole ali časa trajanja izpita.</i> <i>Potrebno je spremeniti podpisne liste za prejemnike certifikatov o znanju tujega jezika – trenutno je več kandidatov na istem listu, razporejeni so po abecedi. Tako je težje varovati osebne podatke, s skrivanjem podatkov se zamuja pri podelitvi spričeval in dokumentacije, to pa vsekakor slabo pripomore k svečanosti trenutka. Na šolah, kjer dokumentacijo delimo po posameznih oddelkih, pa tak način podpisovanja še dodatno logistično oteži samo podelitev.</i>
<i>Podaljšanje časa oddaje skeniranih moderacij.</i>
<i>Poklicna matura naj se vedno začne v maju in omogoči popravljalcem dovolj časa, da ob pouku in izvedbi ustnih izpitov tudi ocenijo pole. Številni profesorji so tudi izpraševalci na splošni maturi, ki poteka vzporedno.</i>
<i>Predlagam ukinitve zimskega izpitnega roka.</i>
<i>Predlagamo ukinitve zimskega izpitnega roka (že z letom 2025).</i>
<i>Predlagamo, da bi bila pri angleščini POLA 1 namenjena slušnemu razumevanju. Tako bi se izognili nepotrebnemu čakanju na naslednjo polo – še posebej v jesenskem ali zimskem izpitnem roku, ko je kandidatov malo, morda celo samo eden. Predlagamo konzultacijo po zoomu glede sprejemljivih enobesednih rešitev pri slušnem preverjanju, saj smo prepričani, da v navodilih za ocenjevanje niso bile zajete vse možnosti in da smo ocenjevalci sprejemali različne odgovore za pravilne.</i>
<i>Predlagamo, da se pri prenosu kandidata iz arhiva prenese tudi številka obvestila o uspehu, da je ni potrebno ponovno vpisovati.</i>
<i>Pri strokovnem predmetu naj bo ocenjevanje na maturi takšno, kot je tudi izobraževanje, torej bolj aplikativno, kjer je zahteva najvišje taksonomske ravni znanja (analiza in uporaba).</i>
<i>Prosim, da pri novem pravilniku upoštevate vse vidike in upoštevajte, da izvajamo poklicno maturo tudi na ljudskih univerzah.</i>
<i>Skeniranje izpitnih pol za moderacijo je zelo zamudno.</i>
<i>Smiselno bi bil daljši čas za izvedbo ustnega dela poklicne mature v jesenskem izpitnem roku ter daljši čas za seznanitev kandidatov z uspehom.</i>
<i>Ukinitve KPP.</i>
<i>Ukinitve zimskega izpitnega roka; rezultati dostopni s šifro na spletu; plačilo ocenjevalcem.</i>

V zakonu ali pravilniku naj se uredi izplačilo poklicne mature (za izpraševalce in popravljalce), tako kot je bilo pred letom 2010. Sedaj v glavarini nihče ne zna povedati, kako se to vrednoti.

Vračanje moderiranih pol na Ric bi moralo ostajati tudi v prejšnji različici, da se pole fotokopirajo. Na enem centru s petimi šolami in vsi bi skenirali. Povzroča prevelik stres. Drobljenje in rezanje map, da jih lahko pošlješ kot scan. Razmislite o obeh možnostih.

Začetek pisnih izpitov vsaj en teden kasneje.

Želela bi pohvaliti sistem opravljanja poklicne mature. Menim, da je zelo dobro organiziran in omogoča dijakom, da pokažejo svoje znanje in spretnosti na pravičen in strukturiran način. Posebej bi izpostavila:

Jasnost in preglednost: Navodila in kriteriji ocenjevanja so jasni in razumljivi, kar dijakom omogoča, da se lahko ustrezno pripravijo.

Podpora dijakom: Sistem nudi ustrezno podporo dijakom, vključno s prilagoditvami za tiste s posebnimi potrebami.

Praktična naravnost: Vključitev praktičnih nalog v izpite je zelo koristna, saj dijakom omogoča, da pokažejo svoje praktične spretnosti, ki so ključne za njihovo poklicno pot.

Hvala vsem, ki prispevate k temu, da je poklicna matura tako uspešna in učinkovita.

SKLEP

Anketni vprašalnik za predsednike in tajnike ŠMK PM o izvedbi poklicne mature je izpolnilo 138 od 144 organizacij (95,8 %), ki so izvajale poklicno maturo 2024 v spomladanskem ali jesenskem izpitnem roku (leta 2023: 97,1 %; leta 2022: 91,3 %; leta 2021: 93,0 %; leta 2020: 90,4 %; leta 2019: 91,5 %; leta 2018: 94,5 %; leta 2017: 89,7 %; leta 2016: 92,6 %; leta 2015: 85,5 %; leta 2014: 86,9 %; leta 2013: 90,7 %). Vključenost organizacij v anketo glede na izobraževalne programe se skoraj ne razlikuje: po deležu jih je bilo največ s programom poklicno-tehniškega izobraževanja (program PTI; 98,0 %), sledita poklicni tečaj (program PT; 100 %) in program srednjega strokovnega izobraževanja (program SSI; 96,4 %).

Stališča ŠMK PM do poklicne mature. V splošnem imajo ŠMK PM do poklicne mature pozitivno stališče. Večina (okoli 90 % ali več) jih meni, da poklicna matura pripomore k boljšemu znanju kandidatov ob zaključku izobraževanja za pridobitev srednje strokovne izobrazbe (odgovora *Zelo se strinjam* in *Strinjam se*; leta 2024: 94,9 %; leta 2023: 92,6 %), da prispeva k usposobljenosti kandidatov za nadaljnji študij (leta 2024: 93,5 %; leta 2023: 91,2 %), k njihovi strokovni usposobljenosti za delo na določenem strokovnem področju (leta 2024: 90,6 %; leta 2023: 88,2 %) in da sta se med učitelji, ki poučujejo predmete poklicne mature, okrepila sodelovanje in timsko delo (leta 2024: 89,9 %; leta 2023: 89,7 %).

Znanje kandidatov. Zaradi epidemije covida-19 so imeli kandidati v letih 2020–2022 prilagojen način šolanja, zato smo takrat ŠMK PM spraševali, kako ocenjujejo znanje svojih kandidatov v primerjavi s prejšnjimi generacijami, ki so se šolale brez prilagoditev. Pouk sedaj že dve leti poteka običajno, brez prilagoditev, vendar smo vprašanje ohranili v anketi, in sicer v nekoliko spremenjeni obliki. Razloga sta bila dva: da ugotovimo, ali v šolah še zaznavajo posledice epidemije covida-19 in kaj ŠMK PM menijo o pridobljenem znanju letošnje generacije.

Odgovori ŠMK PM so letos še bolj vzpodbudni kakor lani. Zmanjšala sta se deleža tistih ŠMK PM, ki so se odločale za odgovora, da so kandidati pridobili bistveno manj znanja (leta 2024: 0,7; leta 2023: 2,2 %) oziroma da so pridobili nekoliko manj znanja (leta 2024: 8,7 %; leta 2023: 14,7 %). Povečala pa sta se deleža tistih ŠMK PM, ki so izbrale odgovora, da so kandidati pridobili enako znanje (leta 2024: 71,7 %; leta 2023: 66,9 %) oziroma da so pridobili več znanja (leta 2024: 17,4 %; leta 2023: 14,7 %). Odgovore z manj znanja so pojasnjevale s posledicami covida-19 in slabšimi maturitetnimi rezultati, odgovore z več znanja pa so utemeljevale z boljšim maturitetnim uspehom, dobro in vedoželjno generacijo, večjo kakovostjo izdelkov pri 4. predmetu, kakovostnim poukom učiteljev (tudi na daljavo), končanjem razmer zaradi covida-19 in poukom, ki je potekal v šoli.

Zaključimo lahko dvoje, da se v znanju kandidatov še čutijo posledice epidemije covida-19, vendar te upadajo, in pa, da ustaljen pouk v šoli pripomore k boljšim dosežkom na maturi.

Posveti za predsednike in tajnike ŠMK PM. Posvete o poklicni maturi vsako leto organizirata Državna komisija za poklicno maturo in Državni izpitni center. Udeležencem se običajno predstavijo: logistika izvedbe poklicne mature, struktura izpitov za 2. in 4. predmete

z njihovimi statističnimi podatki, normativne podlage za poklicno maturo, več časa pa je namenjenega tudi vprašanjem udeležencev.

V zadnjem času je Ric prejel nekaj pobud o tem, da naj se spremeni oblika posvetov – sedanja tri srečanja v živo (Ljubljana, Maribor, Postojna) naj se združijo in potekajo na daljavo, npr. prek MS Teams. Pobude so bile posamične, zato smo hoteli poizvedeti, ali je to želja večine. Poleg tega smo želeli pridobiti tudi predloge za dodatne vsebine, ki bi jih na posvetih lahko predstavili ŠMK PM.

Analiza odgovorov je pokazala, da največ ŠMK PM podpira sedanjo izvedbo posvetov v živo na treh lokacijah (60,9 %), precej manj se jih zavzema za en posvet na daljavo, npr. prek MS Teams (26,8 %), še manj za izvedbo posvetov v živo na dveh lokacijah (10,1 %), tri pa so izbrale *Drugo*. Od teh je ena predlagala hibridno obliko (hkrati posvet v živo in na daljavo).

13 anketiranih je predlagalo tudi vsebinske spremembe k posvetom, npr.: več časa naj se nameni razpravi, prikazu primerov iz prakse (tudi manj pogostih), dejanskih problemov in načinov za njihovo reševanje, predstavijo naj se informacije o hrambi (tajne) dokumentacije (katera, koliko časa) in dodatne funkcije v programu za poklicno maturo.

Priprava in izvedba poklicne mature. V sklopu vprašanj o pripravi in izvedbi poklicne mature nas je zanimalo, s katerimi težavami so se srečevale organizacije pri izvajanju poklicne mature 2024.

V primerjavi z letoma 2023 in 2022 je število težav naraslo, najpogostejše izpostavljene težave (nad 5 %) pa so bile organizacija pouka med izvedbo poklicne mature (24 oziroma 17,4 %; leta 2023: 19,1 %), nadzorni učitelji pri pisnih izpitih (14 oziroma 10,1 %; leta 2023: 7,4 %), koledar izvedbe poklicne mature (12 oziroma 8,7 %; leta 2023: 7,4 %), organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature (11 oziroma 8,0 %; leta 2023: 5,9 %), ocenjevanje maturitetnih izpitov (10 oziroma 7,2 %; leta 2023: 5,9 %) in izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami (9 oziroma 6,5 %; leta 2023: 6,6 %).

Ena ŠMK PM je izpostavila težavo pri dostavi izpitnega gradiva za pisne izpite (leta 2024: 0,7 %; leta 2023: 0,7 %), dve pa pri tehnični pripravi izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta poklicne mature (leta 2024: 1,4 %; leta 2023: 0,7 %).

Prilagojeni način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami.

V prilagojeni način izvajanja poklicne mature 2024 je bilo vključenih 105 organizacij oziroma 76,1 % (leta 2023: 77,9 %). ŠMK PM so z najvišjo povprečno oceno vrednotile sodelovanje Rica in organizacij (leta 2024: 4,8; leta 2023: 4,8), nekoliko nižji povprečni oceni pa so dodelili prilagoditvam izpitnih pol (leta 2024: 4,5; leta 2023: 4,4) in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (leta 2024: 4,4; leta 2023: 4,3).

Posredovanje informacij. Analiza odgovorov kaže, da ŠMK PM pozitivno ocenjujejo natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih organizacijam posreduje Ric, saj deleži pozitivnih ocen presegajo 95 % (leta 2023: 96 %). ŠMK PM se zdi ustreznejši način posredovanja pisnih informacij Rica z e-pošto (97,8 %) in manj z objavo na eRicu (50 %).

Ocena sodelovanja. Ta se je v vprašalniku navezovala na sodelovanje organizacij z Ricem in na sodelovanje predstavnikov delodajalcev v šolski izpitni komisiji (ŠIK PM) za četrti predmet poklicne mature.

Sodelovanje z Ricem so ŠMK PM ocenjevale z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Povprečna ocena je 4,8 (leta 2023: 4,9).

ŠMK PM so imenovalе predstavnike delodajalcev za zunanje člane ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature v 67 organizacijah (leta 2024: 48,6 %; leta 2023: 51,5 %) – število imenovanih predstavnikov delodajalcev je bilo od najmanj 1 do največ 8. Vseh organizacij, kjer so predstavniki delodajalcev tudi sodelovali, je bilo 43 (leta 2024: 31,2 %; leta 2023: 30,9 %) – število sodelujočih je bilo od najmanj 1 do največ 8.

V organizacijah, kjer so predstavniki delodajalcev sodelovali v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature, so ŠMK PM pogosteje dodale komentar, da delodajalci zelo radi prihajajo na zagovore zaključnih nalog, da so bili delodajalci s predstavitvami zadovoljni in so dijake ter njihove naloge pohvalili, izkušnje s sodelovanjem so dobre in koristne, saj delodajalci s seboj prinesejo dragoceno strokovno znanje in izkušnje iz prakse, kar pripomore k realni in praktični oceni znanja kandidatov, sodelovanje omogoča in krepi povezovanje šole z delodajalci (gospodarstvom), kar pozitivno vpliva na usklajenost izobraževalnega sistema s potrebami trga del, spoznavanje potencialnih kandidatov za zaposlitev in primernih bodočih delodajalcev, predstavniki delodajalcev dobijo vpogled v znanje, ki so ga dijaki pridobili v času šolanja, in dajejo koristne povratne informacije. Nekateri navajajo, da je sodelovanje omejeno, predvsem zaradi pomanjkanja časa delodajalcev ter zahtevne usklajenosti službenih obveznosti delodajalcev in šolskega koledarja.

Iz organizacij, v katere so bili predstavniki delodajalcev imenovani, vendar niso sodelovali v ŠIK PM za četrti predmet poklicne mature, je bilo največ pripomb, da delodajalci nimajo časa in da za izvedbo mature ne kažejo interesa.

Večina ŠMK PM, ki niso imenovalе predstavnika delodajalcev v ŠIK PM, je to pojasnjevala s tem, da delodajalci v ŠIK PM ne želijo sodelovati oziroma za to niso motivirani, ker delo ni plačano.

Tehnična podpora. ŠMK PM so tehnično podporo ocenjevali s točkami od 1 do 5. Računalniški program za podporo izvedbe so ocenili s povprečno oceno 4,4 (leta 2023: 4,4), spletno stran ŠMK PM eRic s povprečno oceno 4,4 (leta 2023: 4,4) in splošno spletno stran s povprečno oceno 4,5 (leta 2023: 4,6).

Kršitve maturitetnih pravil in vrste ukrepov. Zabeleženih kršitev maturitetnih pravil je bilo šest, enako je bilo tudi število ukrepov za kršitve maturitetnih pravil.

Pritožbe na postopek izvedbe in ugovor na oceno. Pritožba na ŠMK PM je dovoljena, če je pri opravljanju pisnega, ustnega ali praktičnega dela izpita kršen izvedbeni postopek. Na šolsko maturitetno komisijo lahko kandidat vloži tudi ugovor na oceno v pisni obliki, ugovarja pa lahko na način izračuna izpitne ocene ali na oceno. Če je ugovor upravičen, se ocena

kandidatu popravi. V letu 2024 se je na postopek izvedbe pritožilo 11 kandidatov, vpogledov je bilo 189, ugovorov pa 71 (na način izračuna izpitne ocene 31, na oceno 40). Po ugovorih je bila ocena popravljena 43 kandidatom oz. 60,6 % (leta 2023: 35 kandidatom oz. 39,3 %).

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem predsednikom in tajnikom ŠMK PM, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi poklicne mature. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.

Priloga 1

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA TAJNIKE IN PREDSEDNIKE ŠOLSKIH MATURITETNIH KOMISIJ ZA POKLICNO MATURO (ŠMK PM) 2024

Spoštovani!

Prosimo vas, da izpolnite anketni vprašalnik za tajnike in predsednike šolskih maturitetnih komisij za poklicno maturu (ŠMK PM) 2024.

Vprašalnik je namenjen zbiranju podatkov o stališčih ŠMK PM do poklicne mature, odkrivanju težav in nejasnosti pri pripravah in izvedbi poklicne mature ter iskanju priporočil za njeno izboljšavo.

1 Šifra šole

Napišite šifro vaše organizacije (šestmestna številka, ki se začne s 4).

2 Stališča ŠMK PM do poklicne mature

Ocenite strinjanje s trditvami o poklicni maturi.

Možni odgovori: *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.* / *Sploh se ne strinjam.*

- 2.1 Poklicna matura pripomore k boljšemu znanju kandidatov ob zaključku izobraževanja za pridobitev srednje strokovne izobrazbe.
- 2.2 Poklicna matura pripomore k strokovni usposobljenosti kandidatov za delo na določenem strokovnem področju.
- 2.3 Poklicna matura pripomore k usposobljenosti kandidatov za nadaljnji študij.
- 2.4 Med učitelji, ki poučujejo predmete poklicne mature, sta se okrepila sodelovanje in timsko delo.

3 Znanje kandidatov

- 3.1 Kako ocenjujete znanje, ki so ga kandidati pridobili v tem šolskem letu v primerjavi s preteklimi leti?
 - Kandidati so pridobili bistveno manj znanja.
 - Kandidati so pridobili nekoliko manj znanja.
 - Kandidati so pridobili enako znanje.
 - Kandidati so pridobili več znanja.
 - Drugo (zapišite).

Če želite, lahko pojasnite svojo izbiro.

4 Posveti za predsednike in tajnike ŠMK PM

- 4.1 V kakšni obliki naj se v prihodnje izvajajo posveti za predsednike in tajnike ŠMK PM? Izberite eno od ponujenih možnosti.
- Posvet naj poteka tako kot sedaj – v živo na treh lokacijah (Ljubljana, Maribor, Postojna).
 - Posvet naj poteka v živo na dveh lokacijah (Ljubljana, Maribor).
 - Posvet naj poteka na daljavo (npr. prek MS Teams), izvedba naj bo ena.
 - Drugo. Zapišite drugo.
- 4.2 Predlagate lahko vsebinske spremembe k posvetom s predsedniki in tajniki ŠMK SM.

5 PRIPRAVA IN IZVEDBA POKLICNE MATURE

- 5.1 Ali ste imeli pri izvedbi poklicne mature 2024 katero od naštetih težav v spodnji preglednici? Težave označite (stolpec *TEŽAVE*), ob posamezni težavi tudi napišite razloge zanj (stolpec *RAZLOGI*) in predloge za njeno odpravo (stolpec *PREDLOGI*). Če težav pri izvedbi poklicne mature niste imeli, preglednice ne izpolnjujte.

Težave pri izvedbi poklicne mature	TEŽAVE	RAZLOGI	PREDLOGI
01: Koledar izvedbe poklicne mature	☐		
02: Dostava izpitnega gradiva za pisne izpite	☐		
03: Tehnična priprava izpitnega gradiva za pisni izpit iz drugega predmeta	☐		
04: Organizacija prostorov za izvedbo poklicne mature	☐		
05: Nadzorni učitelji pri pisnih izpitih	☐		
06: Organizacija pouka v času izvedbe poklicne mature	☐		
07: Izvedba poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami	☐		
08: Ocenjevanje maturitetnih izpitov	☐		

- 5.2 Ali ste imeli kakšne druge težave pri izvedbi poklicne mature 2024?
- 5.3 Ali imate predloge zaboljšanje poklicne mature?

6 PRILAGOJENI NAČIN IZVAJANJA POKLICNE MATURE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI

6.1 Ali je pri poklicni maturi 2024 v vaši organizaciji potekal prilagojeni način izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami?

Da.

Ne.

Odgovor *Da*:

6.2 Z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite naslednje postavke:

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program *Prijave KPP*)
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami

6.3 Svoje ocene lahko tudi pojasnite (stolpec *KOMENTAR OCENE*), zapišete pa lahko tudi predloge za izboljšavo (stolpec *PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO*).

Težave pri izvedbi poklicne mature	KOMENTAR	PREDLOGI
01: Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program <i>Prijave KPP</i>)		
02: Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami		
03: Sodelovanje Rica z vašo organizacijo pri prilagojenem načinu izvajanja poklicne mature za kandidate s posebnimi potrebami		

POROČILO O IZVEDBI POKLICNE MATURE

7 POSREDOVANJE INFORMACIJ

7.1 Posredovanje informacij Rica označite z *Da* ali *Ne*.

- Informacije so natančne.
- Informacije so pravočasne.
- Informacije so nedvoumne.

7.2 Če želite, lahko pojasnite svoje izbire.

7.3 Kateri način posredovanja pisnih informacij Rica je najustreznejši?

Možnih je več odgovorov.

- Objava na eRicu.
- Posredovanje prek e-pošte.

7.4 Lahko zapišete tudi druge načine za posredovanje pisnih informacij Rica.

8 OCENA SODELOVANJA

- 8.1 Sodelovanje z Ricem za izvedbo poklicne mature ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
- 8.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite.
- 8.3 Koliko zunanjih članov iz vrst delodajalcev ste imenovali v šolsko izpitno komisijo za četrti predmet poklicne (ŠIK PM)?
- 8.4 Koliko zunanjih članov iz vrst delodajalcev je sodelovalo v šolski izpitni komisiji za četrti predmet poklicne (ŠIK PM)?
- 8.5 Zapišite komentar/ugotovitve o sodelovanju predstavnikov delodajalcev v ŠIK PM. Izpostavite predvsem primere dobrih in slabih praks.

9 TEHNIČNA PODPORA

- 9.1 Računalniški program za podporo izvedbe poklicne mature ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
- 9.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite.
- 9.3 Spletne strani Rica ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).
- Spletna stran za ŠMK PM: eRic
 - Splošna spletna stran: www.ric.si
- 9.4 Svoji oceni lahko tudi pojasnite.
- Spletna stran za ŠMK PM: eRic
 - Splošna spletna stran: www.ric.si

10 KRŠITVE MATURITETNIH PRAVIL IN VRSTE UKREPOV (71. in 72. člen Pravilnika o poklicni maturi)

- 10.1 Zapišite število kršitev maturitetnih pravil v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.
- Vpisovanje neprimernih znakov ali neprimerne vsebine v izpitno polo
 - Posedovanje pomožnega listka oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov
 - Oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje
 - Prepisovanje ali dopustitev prepisovanja
 - Uporaba pomožnega listka, elektronskih pripomočkov oziroma drugih nedovoljenih pripomočkov
 - Motenje poteka izpita
 - Ponavljanje kršitev in njihovo stopnjevanje
 - Predložitev dela drugega kandidata
 - Posedovanje gradiva z oznako izpitne tajnosti
 - Zamenjava identitete kandidata

10.2 Zapišite število ukrepov maturitetnih pravil v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

- Opomin
- Prekinitev reševanja izpitne pole
- Prekinitev dela izpita
- Razveljavitev vseh opravljenih izpitov poklicne mature

11 PRITOŽBE NA POSTOPEK IZVEDBE IN UGOVOR NA OCENO

11.1 Zapišite število pritožb na postopek izvedbe v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (75. člen Pravilnika o poklicni maturi, 51. člen ZMat).

- Pisni del izpita
- Ustni del izpita
- Praktični del izpita

11.2 Zapišite število vpogledov v izpitno dokumentacijo v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (76. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Izpitna dokumentacija (izpitne pole, list za odgovore, ocenjevalni list, točkovnik in navodila za ocenjevanje)
- Način izračuna ocene

11.3 Zapišite število ugovorov na način izračuna ocene oziroma oceno v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (77. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Način izračuna ocene
- Ocena

11.4 Zapišite število popravljenih ocen po ugovoru na oceno v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku (77. člen Pravilnika o poklicni maturi, 52. člen ZMat).

- Popravljene ocene

12 PREDLOGI ZA SPREMEMBE PRI POKLICNI MATURI V PRIHODNJE

Zapišite predloge za spremembe (dopolnitve) poklicne mature v prihodnje.

ZAKLJUČEK

Anketni vprašalnik ste izpolnili v celoti, zato kliknite na okence Konec.

Hvala za sodelovanje.